

Bergenhus, Strandgaten mellom Holbergsallmenningen og Tidemannsgate, inkludert kryss med C. Sundts gate, forprosjekt for hovedsykkelrute og gateopprusting. Beslutning om høring.

MASR ESARK-510-201209904-12

Hva saken gjelder:

Byråden legger med dette fram forslag til forprosjekt for opprusting av «ytre» del av Strandgaten, inkludert tosidig sykkeltrase/-felt. Det nye gatetverrsnittet realiseres samtidig med gravearbeider for etablering av rør og kabler for fjernvarme, bossnett, vann, avløp, tele og strøm i Strandgaten og deler av C. Sundts gate. Forprosjektet skal avklare fremtidig bruk av gatetverrsnittet i de gatene som det nå skal graves i når gatene nå skal reetableres og fornyes fra fasade til fasade på hele strekket mellom Holbergsallmenningen og Tidemannsgate.

C. Sundts gate og ytre del av Strandgaten, nord for Tollbodallmenningen, er fylkesveg. Det øvrige gatenett er kommunalt. Forprosjektet er utformet av partene i Bergensprogrammet, i samarbeid med "Graveklubben"; BKK Varme AS, BIR AS, VA-etaten og Telenor ASA.

Gjeldende plangrunnlag

Kommunedelplan sentrum slår fast at sentrum skal ha ett sammenhengende bygulv med områdevis variasjoner. I § 5.2.3 heter det at "byrom anlagt i industriell tid (etter 1850) skal ha brostein som hovedmateriale.."

Sykelstrategi for Bergen 2010-2019 anbefaler Nordnesruten som hovedrute langs C Sundts gate og i Strandgaten, tilrettelagt for effektiv transportsykling i 30 km/t. Videre angir strategien at syklende skal oppleve kontinuitet og god tilgjengelighet i hovedrutenettet. Gående og syklende skal skilles, enten på sykkelveg med fortau eller med sykkelfelt i kjørebanelen, og hovedrutene skal være attraktive og trafikksikre.

Dagens situasjon

Strandgaten går langs Nordnes' østside, vest for Vågen, mellom Torgallmenning og Nordnesgaten, med samlet lengde ca. 1,2 km. På Nordnes ligger Akvariet, Fiskeridirektoratet, Havforskningsinstituttet, avdelinger av Høgskolen i Bergen, Nordnes skole, Tollboden og Nordnes med park og sjøbad. De ti grunnkretsene på Nordnes utgjør ca 5000 innbyggere.

Strandgaten har et typisk tverrsnitt på 18 m. på strekningen mellom Nykirken og Tollbodallmenningen. Lengre nord-vest er tverrsnittet rundt 16 m og nærmere sentrum er det smalere- ca 10 meter ved Holbergsallmenningen. Mellom Holbergsallmenningen og Tollbodallmenning er gaten envegskjørt med parkering på begge sider. Nord for Holbergsallmenningen er Strandgaten preget av gjenoppbygging etter eksplosjonsulykken på Vågen i 1944, fra ca. 1950-årene og til i dag. Gatedekket er i dag smågatestein satt i buemønster, og i hovedsak asfalt på fortauene.

C. Sundts gate har to kjørefelt og toveis trafikk. Det samme har ytterste del av Strandgaten, mens den kommunale delen er envegsregulert sør-østover fra Tollbodallmenningen mot Holbergsallmenningen. C. Sundts gate utgjør en toveis samlegate for hoveddelen av trafikken til/fra Nordnes. Busslinje 11 kjører mot sentrum via Strandgaten/C.Sundts gate, m/holdeplasser ved Tollbodallmenningen og ved Holbergsallmenningen. På hele strekningen er det i dag stort sett mulig å levere varer til fasadene.

Parkering er løst med flere typer parkeringsregulering; gateparkering på dagtid er i hovedsak langs vestsiden av gaten, mens det på kveldstid og i helgene kan være parkering på begge sider langs deler av gatene. Havnevesenet har noe avgiftsparkering, i tillegg til reservert parkering på havnearealene. Planen for inndragning av gateparkering relatert til åpning av Klostergarasjen, ref. bystyresak 315/05, er gjennomført innenfor planområdet.

Planforslaget

I forprosjektet skal premisene for kjøremønster, kryssløsninger, fordeling av gatetverrsnitt til ulike trafikanter avklares. Dette gjelder:

- Nye linjeføringer i gatene
- Nye kryssløsninger
- Sykkelfelt, bussholdeplasser, parkering, varelevering
- Utforming/materialbruk.
- Belysning/møblering/trær/skilting
- Nedkast for bossnett

Det er gjort en mulighetsstudie med to forskjellige sykkelsystem; sykkelveg og sykkelfelt. Disse er vurdert ut i forhold til: geometri, lesbarhet, kryss og endepunkter, fremkommelighet, kollektivtrafikk, øvrig trafikk, gangtrafikk, varelevering, parkering, trafiksikkerhet.

Prosjektavgrensning; Tidemannsgate - C Sundts gate.

For mer detaljert framstilling av plan og tverrprofiler vises til vedlegget «Plan og snitt i Strandgaten»

Sykkelfelt er en vanlig og anbefalt løsning i sentrumsgater. Siden disse har samme status som et vanlig kjørefelt og inngår i eksisterende vegsystem, blir de enkle å forholde seg til for andre kjørende. Tovegs sykling i envegskjørt gate fordrer egen skilting, og trafikk fra sideveg må ta hensyn til at det kan komme sykklist fra «feil» retning.

Det anbefales tosidig sykkelfelt mellom Holbergsallmenningen og Tidemannsgate og ned til C Sundts gate. Dette vil være tovegs sykling i envegskjørt gate. Det foreslås at dagens kjøremønster med envegskjøring fra Tollbodallmenningen til Holbergsallmenningen opprettholdes. I dag er fartsgrensen 50 km/t. Ny fartsgrense 30 km/t betinger fysiske tiltak for å oppnå lavt nok fartsnivå. For å hindre rygging ut

i sykkelfeltet mellom Tollbodallmenningen - Holbergsallmenningen foreslås å endre dagens skråparkering til langsgående parkering.

Parkering i gaten vil bli redusert når det avsettes areal til sykkeltrasé, møbleringssoner og busslommer. I dag er det ca 130 p-plasser i Strandgaten mens det vil være ca 40-45 plasser etter at gaten er bygget om. Det antas at parkering overføres til Klostergarasjen eller de tilstøtende gater.

Varelevering i form av langsgående lommer foreslås langs vestsiden av gaten. Det foreslås i tillegg en oppstillingsplass mellom Nykirkeallmenningen - Holbergsallmenningen for på østsiden av gaten. I fagnotatet beskrives nærmere ulike parametere og premisser relatert til varelevering.

Materialbruk

I forbindelse med tilretteleggelse av sykkelfelt og varelevering i gateløpet, diskuteres valg av gatedekker. Følgende alternativ for dekker i trafikkareal er vurdert:

- Alt 1 - Hele trafikkarealet legges i brostein
- Alt 2 - Hele trafikkarealet legges i asfalt
- Alt 3 - Kjørefelt og parkering/varelevering legges i brostein – sykkelfelt legges i asfalt

Følgende alternativ for dekker på fortausareal er vurdert:

- Alt 1 - Heller – skifer
- Alt 2 - Heller – betongstein
- Alt 3 – Asfalt

Strandgaten har i dag dekke av smågatestein satt i buemønster. Byantikvaren anbefaler resetting av brostein i hele gateløpet. Fortauet ved Nykirken må få natursteinsdekke, fortrinnsvis Hardangerskifer.

I fagnotatet og delrapporter drøftes utforming og materialbruk ut fra funksjonelle behov og anbefalinger fra sykkelaglig hold (sykkelgruppen) og fra representanter for vare-leverandørene (LUKS). I tillegg pekes på at en med kontraster mellom ulike dekker oppnår tilstrekkelig kontrast for blinde og svaksynte, slik at bruken av kunstige ledelinjer og varselfelt reduseres til det minimale.

Ut fra estetikk og byform anbefales gateløpet lagt med brostein i hele trafikkarealet og skifer på fortau, og at en benytter tekniske løsninger for å ivareta ulike rullende trafikantgrupper. Dersom det ikke blir økonomiske rammer i prosjektet til disse kvalitetene, anbefales asfalt på fortau. Betongheller anbefales ikke brukt fordi standardfargen på disse vil ikke oppfylle krav til kontrast med tanke på universell utforming.

Byrådets merknad

Byråden ser positivt på at det nå foreligger planer for gateopprustning og sykkeltiltak langs Nordnesryggens østside. Når gateopprustningen i tillegg organiseres i samarbeid med «Graveklubben» oppnås både fordeler i form av lavere kostnader for den enkelte aktøren, og man kan unngå snarlig behov for graving fra enkeltaktører, når gatedekket er ferdigstilt.

For syklistene åpner prosjektet for tosidig sykkelfelt slik at forbindelse fra Torget mot Nordnes blir betydelig styrket for denne trafikantgruppen, selv om indre del av C. Sundts gate ennå ikke er klart for oppgradering.

Når det gjelder universell utforming, er det ønskelig at Kommunalt råd for funksjonshemmede involveres i forbindelse med høringen og får en presentasjon av forprosjektet og prinsippene for opparbeidelse.

Arbeidet med rør og kabler i Strandgaten og deler av C. Sundts gate er nå under prosjektering i regi av Graveklubben. Etter høring og prinsippvedtak i byrådet vil det bli utarbeidet detaljplaner for arbeidet med dekkefornyelsen. Det forventes at byggearbeidene startes opp etter sommeren 2015.

Byråden tar sikte på å beskrive finansiering av gatedekket nærmere når saken legges fram etter høringen. Konkret beslutning om iverksetting ligger til aktuell vegmyndigheten.

Vedtakskompetanse:

Byrådets beslutning om høring krever ingen særskilt vedtakskompetanse.

Byråden for byutvikling, klima og miljø innstiller til byrådet å fatte følgende vedtak:

Forprosjektet for hovedsykkelrute og gateopprusting av Strandgaten mellom Holbergsallmenningen og Tidemannsgate, inkludert kryss med C. Sundts gate, sendes på høring.

Dato: 24. mars 2015

Dette dokumentet er godkjent elektronisk.

Henning Warloe

byråd for byutvikling, klima og miljø

Vedlegg:

Fagnotat datert 11.12.14

Plan og snitt i Strandgaten

Hovedsykkelrute i Strandgaten, rapport datert 28.11.2014

Strandgaten, dekker og kanter, notat datert 3.2.2015.